

Aan Provinciale Staten van de provincie Flevoland

<i>Datum</i>	<i>Bijlage(n)</i>	<i>Uw kenmerk</i>	<i>Ons kenmerk</i>
12 december 2019	1		2019/AH/094

Onderwerp
Concept 1^e begrotingswijziging 2020

Geachte leden van Provinciale Staten,

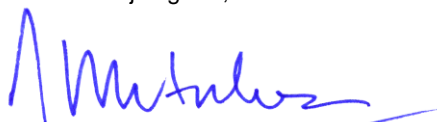
Hierbij bieden wij u de concept 1^e begrotingswijziging 2020 voor zienswijze aan. In deze begrotingswijziging is ons geactualiseerde onderzoeksprogramma voor 2020 opgenomen. Om duidelijk te maken wat precies is aangepast ten opzichte van de primitieve begroting, hebben wij een samenvatting van toevoegingen en/of wijzigingen opgenomen.

Op 14 november jl. is met de Programmaraad besproken dat in het kader van het onderzoeksprogramma 2020 de Rekenkamer op korte termijn kan starten met één nieuw onderzoek en dat er in het voorjaar van 2020 ruimte is voor twee nieuwe onderzoeken. De Programmaraad werd daarom gevraagd uit de voorliggende shortlist met negen onderwerpen er drie te prioriteren. Nadat de leden per provincie hun top-3 bekend hadden gemaakt volgde een gedachtewisseling over elkaars top-3 en zijn de argumenten voor en tegen uitgewisseld. Na deze gedachtewisseling adviseerde de Programmaraad om vier onderzoeken in het onderzoeksprogramma op te nemen: Bodemdaling, OV- concessies, Waterkwaliteit en Fietsbeleid.

In deze begrotingswijziging, is op basis van de Macro Economische Verkenning 2020, de definitieve bijdrage voor de deelnemende provincies over 2020 opgenomen.

Conform artikel 48, lid 1 van de Wet gemeenschappelijke regelingen verzoek ik u uiterlijk 6 februari 2020 uw zienswijze hierop aan mij kenbaar te maken. Daarna zal de Randstedelijke Rekenkamer de 1^e begrotingswijziging 2020 vaststellen en deze terstond toesturen aan u en aan de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties.

Met vriendelijke groet,

dr. ir. Ans Hoenderdos-Metselaar MBA
Bestuurder/directeur
Randstedelijke Rekenkamer

1e begrotingswijziging 2020

Concept voor Provinciale Staten

december 2019

| Inhoudsopgave |

SAMENVATTING VAN DE WIJZIGINGEN 	3
1 BELEIDSBEGROTING	4
1.1 Programmaplan/onderzoeksprogramma	4
1.1.1 Algemeen	4
1.1.2 Het onderzoek	5
1.2 Paragrafen	10
1.2.1 Weerstandsvermogen	10
1.2.2 Financiering	10
1.2.3 Bedrijfsvoering	11
2 FINANCIËLE BEGROTING	13
2.1 Overzicht van Baten en Lasten	13
2.2 Uitzetting financiële positie	16
2.3 Meerjarenraming	18

| Samenvatting van de wijzigingen |

Aanleiding

Op 14 november 2019 heeft de Programmaraad geadviseerd over het onderzoeksprogramma 2020. Dit advies is in deze gewijzigde begroting 2020 verwerkt en leidt samengevat tot de volgende toevoegingen en/of wijzigingen van de primitieve begroting:

Toevoegingen en/of wijzigingen t.o.v. de begroting 2020

Beleidsbegroting

In het onderzoeksprogramma zijn de volgende onderzoeken opgenomen:

- I. Warmtebedrijf Rotterdam: Naar aanleiding van een motie van PS Zuid-Holland voert de Rekenkamer een onderzoek uit naar het Warmtebedrijf Rotterdam. Publicatie van het onderzoek staat gepland voor het eerste kwartaal van 2020.
- II. Kwaliteit uitvoering VTH-taken bij Tata Steel en Harsco: Naar aanleiding van een motie van PS Noord-Holland voert de Rekenkamer een onderzoek uit naar de kwaliteit van de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en Harsco. Publicatie van het onderzoek staat gepland voor het tweede kwartaal van 2020.
- III. Waterkwaliteit: In het eerste kwartaal zal de Rekenkamer starten met het opstellen van een onderzoeksopzet.
- IV. Fiets, bodemdaling en OV-concessies: In het voorjaar van 2020 zal een nadere verdeling en planning van deze drie geadviseerde onderzoeksthema's worden vastgesteld.
- V. Verkenningen: De Rekenkamer voert structureel oriënterende verkenningen uit naar mogelijke nieuwe onderzoeksonderwerpen die aansluiten op de behoeften van de provincies en de actualiteit.

Financiële begroting

In de baten zijn de definitieve indexcijfers uit de Macro Economische Verkenningen van het CPB van september 2019 verwerkt.

| 1 | Beleidsbegroting

1.1 Programmaplan/onderzoeksprogramma

1.1.1 Algemeen

Wat willen we bereiken?

Begin dit jaar verschenen de resultaten van de externe evaluatie van de Randstedelijke Rekenkamer en de Programmaraad¹. De onderzoekers concludeerden dat het draagvlak voor de Rekenkamer in de afgelopen jaren is toegenomen. *“De Rekenkamer vult in het algemeen haar rol goed in met grondig en betrouwbaar onderzoek. De onderbouwing van conclusies en adviezen is uitstekend en de kwaliteit van de rapportages staat niet ter discussie. Er is vooruitgang geboekt met het toegankelijker presenteren van de uitkomsten en adviezen in de rapporten.”* De positieve evaluatie van de Rekenkamer geeft een goede steun in de rug om met veel energie de ingeslagen weg voort te zetten en in deze nieuwe statenperiode een aantal verbeter- en vernieuwingslagen te maken.

Onze vernieuwde missie luidt:

*De Randstedelijke Rekenkamer zet zich in voor transparante, betrouwbare en lerende
Randstadprovincies*

Wat gaan we daarvoor doen?

Conform de Provinciewet doet de Rekenkamer onderzoek naar de doeltreffendheid, doelmatigheid en rechtmatigheid van het gevoerde beleid. Onze kernwaarden hierbij zijn: onafhankelijk, zorgvuldig, toegankelijk, kritisch en omgevingsbewust. De Rekenkamer rapporteert de onderzoeksresultaten primair aan de Provinciale Staten.

De Rekenkamer heeft een gestructureerd proces om tot een optimale onderzoeksprogrammering te komen. Op verschillende manieren worden suggesties voor onderzoeksthema's verzameld, bijvoorbeeld via een 'rondje langs de fracties'. Na een oriëntatie op een thema en/of door het uitvoeren van een verkennend onderzoek wordt een beknopte lijst van kansrijke relevante onderzoeksonderwerpen opgesteld, die voor advies wordt voorgelegd aan de Programmaraad. Bovendien stimuleert de Rekenkamer verzoekonderzoeken vanuit de Staten.

In paragraaf 1.1.2 zijn de onderzoeken opgenomen die we in 2020 uitvoeren.

Wat mag het kosten?

De totale lasten van het onderzoeksprogramma zullen circa € 1.661.300² bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW en exclusief eventuele kosten voor een evaluatie van de Rekenkamer. De kosten van de overhead bedragen € 367.400. De overhead beslaat personele kosten (management, ondersteuning en opleidingen), kosten voor huisvesting en kosten voor de informatievoorziening. Het onderzoeksprogramma wordt gefinancierd door de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland als deelnemers aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer.

¹ I&O Research, 2019, Externe evaluatie Randstedelijke Rekenkamer en Programmaraad, 28 januari.

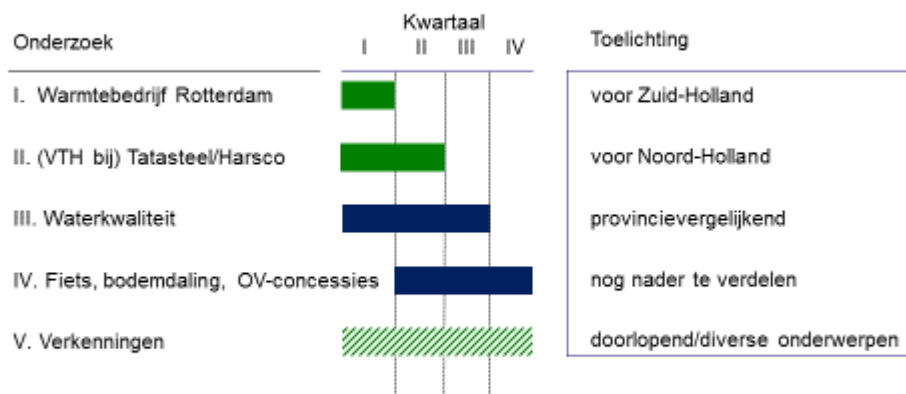
² De verdeling van € 1.661.300 over de onderzoeken is afgerond op tienduizendtal.

1.1.2 Het onderzoek

Op 14 november 2019 is met de Programmaraad besproken dat in het kader van het onderzoeksprogramma 2020 de Rekenkamer op korte termijn kan starten met één nieuw onderzoek en dat er in het voorjaar van 2020 ruimte is voor twee nieuwe onderzoeken. De Programmaraad werd daarom gevraagd uit een shortlist met negen onderwerpen er drie te prioriteren. Nadat de leden per provincie hun top-3 bekend hadden gemaakt volgde een gedachtewisseling over elkaars top-3 en zijn de argumenten voor en tegen uitgewisseld. Na deze gedachtewisseling adviseerde de Programmaraad om vier onderzoeken in het onderzoeksprogramma op te nemen: Bodemdaling, OV- concessies, Waterkwaliteit en Fietsbeleid.

De Rekenkamer heeft vervolgens in beschouwing genomen hoe aan dit advies opvolging kan worden gegeven. Daarbij is bijvoorbeeld gekeken naar de op korte termijn beschikbare capaciteit en het grootste gezamenlijke draagvlak binnen de Programmaraad voor eenzelfde thema. Dit heeft erin geresulteerd dat de Rekenkamer zo spoedig mogelijk zal starten met de voorbereiding van een provincievergelijkend onderzoek naar Waterkwaliteit. In het voorjaar van 2020 zal nader worden uitgewerkt hoe en wanneer invulling kan worden gegeven aan de andere drie onderzoeksonderwerpen. Daarom zijn de andere drie onderwerpen in deze begrotingswijziging nog onder één noemer geplaatst.

Schematisch ziet het onderzoeksprogramma voor 2020 er als volgt uit:

I. Warmtebedrijf Rotterdam

Wat is de aanleiding?

Op 19 september 2018 namen PS van Zuid-Holland met algemene stemmen een motie aan waarin de Randstedelijke Rekenkamer wordt gevraagd om een onafhankelijk onderzoek uit te voeren naar de bedrijfsvoering en de rol van de provincie bij het Warmtebedrijf Rotterdam (WbR).³ Het WbR bouwt, beheert en onderhoudt onder meer het warmtetransportnetwerk in de regio Rotterdam, ter benutting van de restwarmte uit de Rotterdamse haven. De Rekenkamer heeft het verzoek van PS gehonoreerd en is in januari 2019 gestart aan een vooronderzoek. Tijdens het vooronderzoek constateerde de Rekenkamer dat er met betrekking tot de bedrijfsvoering bij het WbR in 2018 en 2019 reeds een aantal onderzoeken was uitgevoerd en nog zou worden uitgevoerd. De voor dit onderzoek ingestelde klankbordgroep van PS heeft in een bespreking hierover aangegeven dat wat betreft de bedrijfsvoering bij het WbR met name inzicht in de samenwerking en informatie-uitwisseling tussen de gemeente Rotterdam en de provincie hierover gewenst is. Afsproken is dat dit aspect wordt meegenomen in de onderzoeksvragen die betrekking hebben op de provinciale rol bij het WbR. De onderzoeksopzet is op 2 april 2019 gepubliceerd.

Wat willen we bereiken?

Met dit onderzoek wil de Rekenkamer PS van Zuid-Holland ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende rol door inzichtelijk te maken hoe de provinciale besluitvorming en de informatievoorziening is verlopen inzake het dossier WbR.

Wat gaan we daarvoor doen?

In 2020 bevindt het onderzoek zich in de afrondende fase. De resultaten zullen in het eerste kwartaal worden voorgelegd voor feitelijk en bestuurlijk wederhoor. Daarna zal het rapport worden gepubliceerd. Het onderzoek richt zich op een aantal belangrijke momenten in de besluitvorming door GS en PS met betrekking tot het WbR. De Rekenkamer gaat na of de provinciale besluiten zorgvuldig zijn voorbereid en genomen alsmede of de communicatie en informatie-uitwisseling tussen de ambtelijke organisatie, GS en PS over de besluiten voldoende was. Publicatie van het rapport staat gepland aan het eind van het eerste kwartaal van 2020.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek zullen circa € 120.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

II. Kwaliteit uitvoering VTH-taken bij Tata Steel en Harsco

Wat is de aanleiding?

Het bedrijf Tata Steel produceert, bewerkt en distribueert staal. Bij de staalproductie ontstaat een restproduct. Dit wordt slak genoemd. Op het bedrijfsterrein van Tata Steel in IJmuiden verwerkt het bedrijf Harsco de slak voor Tata Steel. Voor het uitvoeren van deze activiteiten hebben beide bedrijven vergunningen van de provincie gekregen. Naast de vergunningverlening is de provincie (specifiek Gedeputeerde Staten) ook verantwoordelijk voor het toezicht en de handhaving bij beide bedrijven. Vanaf 2014 voert de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving bij beide bedrijven uit namens Gedeputeerde Staten.

³ Provincie Zuid-Holland (2018), *Motie 837: Onderzoek Rekenkamer Warmtebedrijf*, 19 september 2018

Bij het verwerken van de zogeheten ROZA-slak zijn er sinds 2016 en met een piek in de zomer/herfst 2018, meerdere keren uitstoten van grafiet geweest, die in de nabije omgeving terecht zijn gekomen. Deze 'grafietregens' leidden tot bezorgdheid bij omwonenden over hun gezondheid. Bij PS van Noord-Holland leidde dit tot vragen over de kwaliteit van de vergunningverlening, het toezicht en de handhaving (VTH-taken) door de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied bij de bedrijven Tata Steel en Harsco. Op 17 juni 2019 hebben PS van Noord-Holland een motie aangenomen om een onafhankelijk onderzoek te laten uitvoeren naar de kwaliteit van de VTH-taken bij Tata Steel en Harsco, waarbij de Randstedelijke Rekenkamer expliciet wordt genoemd. Dit is voor de Rekenkamer aanleiding geweest om een onderzoek te starten naar de kwaliteit van de uitvoering van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij Tata Steel en Harsco. De onderzoeksopzet is op 30 september gepubliceerd.

Wat willen we bereiken

Met dit onderzoek willen we PS van Noord-Holland ondersteunen in hun kaderstellende en controlerende rol door inzicht te geven in de kwaliteit van de vergunningverlening, toezicht en handhaving bij Tata Steel en Harsco en mogelijke verbeteringen voor te stellen (het onderzoek richt zich daarmee op de doeltreffendheid van het VTH-beleid).

Wat gaan we daarvoor doen?

Het onderzoek is gestart met een beschrijving van het VTH-stelsel met de belangrijkste actoren. Daarbij wordt ingezoomd op de rollen en taken van PS, GS en de Omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Hiervoor worden onder andere relevante algemene wet- en regelgeving en verschillende evaluaties van het VTH-stelsel geraadpleegd. Voor een oordeel over de uitvoering van het VTH-beleid wordt een selectie van vergunningen van Tata Steel en Harsco en aanverwante besluiten als casus onderzocht. Daarbij worden toezichtverslagen en handavingsbesluiten betrokken in het onderzoek. Deze documentstudie wordt aangevuld met interviews met de ambtelijke organisatie van de provincie en vergunningverleners, inspecteurs en handhavers van de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Ook willen we hiervoor interviews houden met vertegenwoordigers van Tata Steel en Harsco. Verder betrekken we ook de omgang met meldingen en klachten (van bijvoorbeeld omwonenden) over Tata Steel en Harsco in het onderzoek. Voor een oordeel over de verantwoording omtrent de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en Harsco nemen we verantwoordingsrapportages van de omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied aan de provincie en verantwoordingsdocumenten van Gedeputeerde Staten aan Provinciale Staten door. Ook gaan we na of er periodiek overleg plaatsvindt tussen de provincie en de omgevingsdienst (zowel op ambtelijk niveau als op bestuurlijk niveau) en wat de inhoud van dergelijke overleggen is. Daarnaast gaat de Rekenkamer na welke afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop PS geïnformeerd worden over belangrijke ontwikkelingen en incidenten bij Tata Steel en Harsco en hoe dit in de praktijk verloopt. Als laatste kijken we naar de communicatie richting omwonenden over incidenten, belangrijke ontwikkelingen en de uitvoering van VTH-taken bij Tata Steel en Harsco. Om deze vraag te beantwoorden gaan we na welke bijeenkomsten er zijn geweest en wat daar is besproken en houden we interviews met omwonenden en belangenorganisaties, de ambtelijke organisatie van de provincie en omgevingsdienst Noordzeekanaalgebied. Publicatie van het rapport staat gepland voor het tweede kwartaal van 2020.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek zullen circa € 170.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

III. Waterkwaliteit

Wat is de aanleiding?

De provincies zijn een partner in het behalen van de doelen van de (Europese) Kaderrichtlijn Water (KRW). In de richtlijn staan afspraken die ervoor moeten zorgen dat uiterlijk in 2027 het water in alle Europese landen voldoende schoon en gezond is. De Adviescommissie Water heeft in 2017 geconcludeerd dat de achteruitgang van de grondwaterkwaliteit een urgente opgave is, zeker omdat de drinkwatervoorziening hiervan afhankelijk is. De grootste bedreigingen van de grondwaterkwaliteit betreffen de diffuse verontreiniging door nitraat uit meststoffen, gewasbeschermingsmiddelen, nieuwe stoffen en medicijnresten. Het feit dat, met name voor grondwaterkwaliteit, onomkeerbaarheid een groot risico is, is volgens de Adviescommissie Water een extra reden om structurele en op de toekomstgerichte aandacht aan grondwater te geven. Bodemverontreinigingen die nu optreden en bestaande verontreinigingen hebben vaak pas jaren later effect op de kwaliteit van grondwater, maar zijn vaak wel vanaf het eerste begin onomkeerbaar.

Een relatief nieuwe bedreiging voor de kwaliteit van het grondwater is de toenemende benutting van de ondergrond, zoals via boringen in de bodem voor warmte-/koudeopslag en aardwarmte. Hierbij worden de ondoordringbare bodemlagen doorboord en kan de vervuiling makkelijker in het diepe grondwater komen. Ook kunnen deze installaties bij lekkage voor nieuwe verontreiniging in de ondergrond zorgen.

Wat willen we bereiken

De provincies zijn op het gebied van grondwaterkwaliteit verantwoordelijk voor de grondwaterbescherming, in het bijzonder voor het monitoren van de grondwaterkwaliteit en het uitvoeren van maatregelen om de doelen van de Kaderrichtlijn Water voor het grondwater te bereiken. Zij begrenzen de grondwaterbeschermingsgebieden, stellen regels op ter bescherming van deze gebieden, houden toezicht en handhaven op de regels buiten inrichtingen en binnen inrichtingen als het gaat om RIE of BRZO-bedrijven. Verder hebben zij een regierol bij het opstellen van gebiedsdossiers grondwaterwinningen en wijzen zij strategische voorraden aan. Een rekenkameronderzoek kan de doeltreffendheid van het beleid van de provincies op het beheer van de grondwaterkwaliteit toetsen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het eerste kwartaal zal de Rekenkamer starten met het opstellen van een onderzoeksopzet. Hierbij zullen we onder andere relevante beleidsdocumenten doornemen en gesprekken voeren met beleidsmedewerkers van de vier provincies.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek zullen circa € 400.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

IV. Fiets, bodemdaling en OV-concessies

Wat is de aanleiding?

De Programmaraad heeft op 14 november 2019 geadviseerd om in 2020 vier onderwerpen te onderzoeken: Waterkwaliteit, Bodemdaling, OV- concessies en Fietsbeleid. De belangstelling voor deze onderwerpen en nut & noodzaak van een onderzoek is verschillend in de vier provincies. Zo spoedig mogelijk start de Rekenkamer de voorbereiding naar een provincievergelijkend onderzoek Waterkwaliteit. De verdeling en planning van onderzoek naar Bodemdaling, OV-concessies en Fietsbeleid vindt in het voorjaar plaats.

Wat willen we bereiken

In 2020 willen we zo relevant en actueel mogelijk onderzoek doen naar de door de Programmaraad geadviseerde onderwerpen.

Wat gaan we daarvoor doen?

In het voorjaar zullen we bepalen hoe en wanneer we de nader te verdelen onderzoeken zullen oppakken. Voor wat betreft het thema Fietsbeleid hebben de Flevolandse Programmaraadsleden aangegeven dat de provincie Flevoland geen belangstelling heeft voor dit onderwerp. Aan de andere kant hebben de Utrechtse leden het thema OV-concessies het hoogst geprioriteerd en voor Bodemdaling geldt ten slotte dat dit voor alle vier provincies een relevant thema is, maar dat de achterliggende problematiek divers is.

Wat mag het kosten?

De kosten voor de onderzoeken zullen samen circa € 800.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

V. Verkenningen (Flevoland, Noord-Holland, Utrecht, Zuid-Holland)

Wat is de aanleiding?

De medewerkers van de Rekenkamer besteden een beperkt deel van hun tijd aan het volgen van beleidsontwikkelingen en oriëntatie op nieuwe onderzoeksonderwerpen. Hiervoor houden zij bijvoorbeeld actuele berichten bij uit de provincies en volgen zij vergaderingen van PS en Statencommissies. Daarnaast kan een verzoek van de afzonderlijke provincies of derden ertoe leiden dat wij ons nader in een onderwerp verdiepen.

Wat willen we bereiken

Door structureel aandacht te besteden aan de verschillende beleidsthema's en oriëntatie op nieuwe onderzoeks- onderwerpen wil de Rekenkamer zorg dragen voor een goede aansluiting op de behoeften van de provincies en de actualiteit. Op basis van de verkenningen en het actualiseren van de bestaande groslijst van onderzoeks- onderwerpen stelt de Rekenkamer na overleg met de Programmaraad haar onderzoeksprogramma vast.

Wat gaan we daarvoor doen?

De medewerkers van de Rekenkamer zijn toebedeeld aan provincieteams. Het uitvoeren van verkenningen is een continue activiteit van deze teams. Voor de verkenning van onderzoeksonderwerpen monitoren en bestuderen zij documenten, waaronder persberichten, nieuwsbrieven, rapporten, begrotingen en jaarstukken. Dit kunnen documenten zijn van de provincies, maar ook van andere overheden of aan de provincies gerelateerde instellingen. Ook spreken zij zo nodig betrokken ambtenaren, maar ze voeren vooral ook informerende

gesprekken met Statenleden en ze volgen vergaderingen van Statencommissies en PS als een relevant onderwerp op de agenda staat.

De Rekenkamer verzamelt relevante onderwerpen en beoordeelt deze onderwerpen op financieel belang, maatschappelijk belang, rol van de provincie en geschiktheid voor een rekenkameronderzoek.

Wat mag het kosten?

De kosten voor het onderzoek zullen circa € 170.000 bedragen inclusief overhead en (de voor de provincies compensabele) BTW.

1.2 Paragrafen

De beleidsbegroting bestaat uit een aantal paragrafen waarin de beleidslijnen zijn vastgelegd met betrekking tot relevante beheersmatige aspecten (zie BBV). Voor de Rekenkamer zijn alleen onderstaande paragrafen Weerstandsvermogen, Financiering en Bedrijfsvoering van toepassing.

1.2.1 Weerstandsvermogen

De directe risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie van de Rekenkamer, zijn minimaal van omvang. De Rekenkamer heeft vooral te maken met reguliere kosten die vooraf goed te ramen zijn, zoals personeelskosten, huisvesting, ICT en kantoorartikelen. Onverwachte kosten van substantiële omvang waarvoor geen dekking is, hebben zich in het verleden niet voorgedaan en worden ook in 2020 niet verwacht.

De weerstandscapaciteit van de Rekenkamer bestaat uit het resterende deel van de begroting inclusief de reserves onderzoek en spaarverlof van in totaal € 320.000 waarvoor nog geen verplichtingen zijn aangegaan. Deze capaciteit is voldoende groot om de risico's van materiële betekenis af te dekken.

In totaal hebben wij zes risico's geïdentificeerd waarvoor beheersmaatregelen zijn getroffen. De risico's van het eigen risicodragerschap, het persoonlijk ontwikkelbudget (POB) en de evaluatie van de Rekenkamer zijn afgedekt door middel van een voorziening. De risico's van extra onderzoek, de extra kosten van de plaatsvervangend bestuurder en van het sparen van vakantiedagen, zijn afgedekt door middel van een reserve. Zie voor een nadere toelichting paragraaf 2.2 Uiteenzetting financiële positie.

1.2.2 Financiering

De Randstedelijke Rekenkamer wordt gefinancierd door de provincies Flevoland, Noord-Holland, Utrecht en Zuid-Holland. Het programmaresultaat is te gebruiken om de reserves aan te vullen tot 25% van de totale bijdrage van de vier deelnemende provincies. Het resterende deel wordt naar rato van de bijdragen teruggestort naar de vier provincies.

De Rekenkamer heeft een rekening-courant bij de Bank Nederlandse Gemeenten (BNG). Conform het Treasurystatuut kunnen tijdelijke overschotten aan liquide middelen worden uitgezet, indien hiermee een rentevoordeel van meer dan € 4.000 kan worden behaald. Dit is niet het geval en daarom zetten we in 2020 geen middelen uit.

1.2.3 Bedrijfsvoering

In deze paragraaf wordt inzicht gegeven in de stand van zaken en de beleidsvoornemens omtrent de bedrijfsvoering.

Arbeidsomstandigheden en ziekteverzuim

Het personeel van de Randstedelijke Rekenkamer is in dienst van de provincie Flevoland. De Randstedelijke Rekenkamer volgt daarom het beleid van de provincie aangaande de arbeidsvoorwaarden, de arbeidsomstandigheden en het ziekteverzuim. De Randstedelijke Rekenkamer stelt zich ten doel om het ziekteverzuim in 2020 onder de norm van 5% te houden. Indien een medewerker zich regelmatig ziek meldt, zal er een verzuimgesprek plaatsvinden tussen de medewerker en de bestuurder/directeur. De Rekenkamer stimuleert vitaliteit van het team door middel van goed ingerichte werkplekken en persoonlijke aandacht voor werkdruk en werkplezier.

De Randstedelijke Rekenkamer beschikt over twee gediplomeerde bedrijfshulpverleners, die in geval van ongevallen of calamiteiten in staat zijn eerste hulp te verlenen. De bedrijfshulpverleners zullen beide in 2020 een herhalingscursus volgen.

Personeelsbeleid

De personeelsformatie van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat uit een ambitieuze groep van hoog opgeleide medewerkers met over het algemeen ruime onderzoekservaringen. Ook in 2020 zal de Rekenkamer aandacht besteden aan opleiding en training, zodat de medewerkers zich verder blijven ontwikkelen. Voor het aanvullen van specifieke kennis en vaardigheden, worden zo nodig externen ingezet.

Alhoewel de bestuurder/directeur bevoegd is tot het voeren van een eigen personeelsbeleid wordt in principe aangesloten bij het personeelsbeleid van de provincie Flevoland. Met regelmaat worden P&O-aangelegenheden met de afdeling Managementondersteuning van de provincie Flevoland afgestemd. Voor 2020 gaat het bijvoorbeeld om de implicaties van de Wet normalisering rechtspositie ambtenaren en de plaatsing van het personeel van de Randstedelijke Rekenkamer in het Generiek functiegebouw.

Automatisering en Informatisering

Het ICT systeem van de Randstedelijke Rekenkamer biedt de mogelijkheid om locatie ongebonden te kunnen werken. Voor 2020 is een aantal wijzigingen voorzien. Deze hebben met name betrekking op het verder verbeteren en beveiligen van de ICT omgeving.

Communicatie

De Rekenkamer is regelmatig op de provinciehuizen. De eerder genoemde provincieteamsonderhouden actief contact met de Statenleden voor input van onderzoeksuggesties en reflectie op ons werk. Al in een vroege fase van ieder onderzoek wordt gesproken met ambtenaren en Statenleden, zodat het onderzoek zoveel mogelijk kan aansluiten bij de behoefte van PS. Ook besteedt de Rekenkamer veel aandacht aan de wijze van het aanbieden van haar bevindingen, conclusies en aanbevelingen. De Rekenkamer publiceert haar rapporten op de website www.randstedelijke-rekenkamer.nl, waarop niet alleen de publicaties maar ook de agenda's en verslagen van de behandeling eenvoudig zijn te vinden.

De Randstedelijke Rekenkamer voert regelmatig overleg met andere Rekenkamers. In het kader van de Kring van Provinciale Rekenkamers wordt tijdens bijeenkomsten onder meer gesproken over bedrijfsvoering, beleid, onderzoeksprogrammering en concrete onderzoeken. Daar waar relevant wisselen de Rekenkamers informatie uit over de oriëntatie op een onderzoeksonderwerp, het beoordelingskader, de onderzoeksopzet en de

bevindingen. Tevens heeft de bestuurder/directeur regelmatig overleg met de directeurs van de Rekenkamers van Amsterdam en Rotterdam. Daarnaast participeert de Randstedelijke Rekenkamer in een overleg van de lokale rekenkamers in de regio Kennemerland en in een overleg van de lokale Rekenkamers in Flevoland om kennis en ervaring te delen.

Organisatie

De organisatie van de Randstedelijke Rekenkamer bestaat uit een totale formatie van 11,3 fte. Wij zijn een overwegend jong team, met veel parttimers. Ook wordt er in 2020 gebruik gemaakt van ouderschapsverlof. Voor de boven formatieve 0,1 fte bestuurder wordt onttrokken aan de bestemmingsreserve. Dit alles biedt in 2020 financiële ruimte voor tijdelijke onderzoekers. De ambtsperiode van de huidige bestuurder/directeur loopt november 2020 af. Een subcommissie uit de Programmaraad (één lid per provincie) zal zich hierover in de komende periode buigen.

De formatie en bezetting begin 2020 zijn als volgt:

Formatie	Fte	Bezetting 1 januari 2020	Fte
Bestuurder/directeur	1,1	Bestuurder/directeur	1,2
Ondersteuning	1,2	Ondersteuning	1,3
Projectleider	3,0	Projectleider	2,6
Onderzoeker	6,0	Onderzoeker (vast)	5,6
		Onderzoeker (tijdelijk)	1,6
Totaal	11,3	Totaal	12,4

Interne beheersing

De financiële administratie wordt bijgehouden door het secretariaat van de Randstedelijke Rekenkamer. Conform de Financiële beleids- en beheersverordening en de Controleverordening heeft de Rekenkamer een Intern Controleplan. Met behulp van checklists wordt in september en in februari de betrouwbaarheid van de financiële informatievoorziening en de naleving van relevante wet- en regelgeving getoetst. Via kwartaalrapportages houdt de bestuurder/directeur van de Rekenkamer zicht op de uitputting van de begroting, de voortgang van de onderzoeken en de omvang van de liquide middelen.

Huisvesting en facilitaire dienstverlening

De Randstedelijke Rekenkamer is gevestigd nabij station Sloterdijk in Amsterdam. Vanuit dit kantoorpand is er via het openbaar vervoer een goede aansluiting met de vier provinciehuizen in Den Haag, Haarlem, Lelystad en Utrecht. De kantoorruimte is gehuurd en maakt onderdeel uit van een bedrijfsverzamelgebouw. De facilitaire dienstverlening (zoals bewaking, schoonmaak en receptie) maakt onderdeel uit van het huurcontract. Het huurcontract zal in 2020 worden verlengd. Vanwege het vervallen van de korting op het huidige huurcontract zullen de kosten voor de huisvesting in 2020 stijgen.

| 2 | Financiële begroting

2.1 Overzicht van Baten en Lasten

	Begroting 2020 1 ^e wijziging	Begroting 2020 primitief	Begroting 2019	Rekening 2018
Baten				
Bijdragen van de provincies	1.649.100	1.646.500	1.608.100	1.553.300
Extra bijdrage provincie Utrecht				128.064
Rentebaten		-	-	-
Onttrekking uit de voorziening POB	7.000	7.000	7.000	
Som van de baten	1.656.100	1.653.500	1.615.100	1.681.364
Lasten				
Onderzoeksprogramma	1.661.300	1.652.700	1.613.900	1.553.507
Toevoeging voorziening POB				4.083
Toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap		-		7.543
Toevoeging aan voorziening evaluatie	8.300	8.300	8.300	8.300
Som van de lasten	1.669.600	1.661.000	1.622.200	1.573.433
Resultaat voor bestemming	-/-13.500	-/-7.500	-/-7.100	107.931
Onttrekking uit bestemmingsreserve plv bestuurder	13.500	13.500	13.100	12.726
Toevoeging aan bestemmingsreserve onderzoek	-	-	-	60.000
Onttrekking uit bestemmingsreserve onderzoek	-	-	-	-
Toevoeging aan bestemmingsreserve spaarverlof	-	-6.000	-6.000	-13.000
Onttrekking aan reserve spaarverlof	-	-	-	-
Resultaat na bestemming	-	-	-	47.657
Bestemming programmaresultaat				
Verrekenen met de deelnemende provincies	-	-	-	47.657

De lasten worden gedekt door de bijdragen van de provincies aan de Gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer en onttrekkingen uit de voorzieningen POB en de bestemmingsreserve plaatsvervangend bestuurder.

Baten

De begroting van de Rekenkamer wordt jaarlijks geïndexeerd op basis van de Macro Economische Verkenningen van het CPB. Voor 2020 bedraagt de indexering voor de Salarissen en sociale lasten 2,8% en de indexering voor Overige overheadkosten 1,5%. De structurele begroting neemt hierdoor met 2,5% toe.

Begroting	Structureel 2020		Structureel 2019 (na MEV)
Salarissen en sociale lasten	1.333.400	(+2,8%)	1.297.100
Overige overheadkosten	315.700	(+1,5%)	311.00
Totaal	1.649.100	(+2,5%)	1.608.100

De verdeling van de kosten over de vier deelnemende provincies dient te worden gebaseerd op gegevens uit de meicirculaire provinciefonds 2019⁴, zoals overgenomen in onderstaande tabel.

Provincie	Belastingcapaciteit	Totale uitkering Provinciefonds	Totaal	In %
Flevoland	62.018.011	95.050.147	157.068.158	10,96%
Noord-Holland	203.362.935	211.453.944	414.816.879	28,93%
Utrecht	112.368.759	230.006.445	342.375.204	23,88%
Zuid-Holland	248.918.588	270.457.456	519.376.044	36,23%
Totaal	626.668.293	806.967.992	1.433.636.285	100,00%

Voor de helft van de begroting dragen de provincies evenveel bij (het gelijke deel). Voor de andere helft van de begroting is de omvang van de bijdrage naar rato van de som van de belastingcapaciteit en de uitkering uit het provinciefonds (het ongelijke deel). De bijdragen van de vier provincies worden in de hiernavolgende tabel weergegeven.

Provincie	In %	Ongelijk deel	Gelijk deel	Totaal structurele bijdragen incl. BTW
Flevoland	10,96%	90.337	206.138	296.475
Noord-Holland	28,93%	238.580	206.138	444.718
Utrecht	23,88%	196.916	206.138	403.053
Zuid-Holland	36,23%	298.717	206.138	504.854
Totaal	100,00%	824.550	824.550	1.649.100

De genoemde bijdrage van de provincies is inclusief de voor de provincies compensabele BTW. De Rekenkamer verstrekt namelijk na afloop van het jaar een opgave van de afgedragen BTW aan de provincies. De provincies kunnen deze omzetbelasting beschouwen als ware deze rechtstreeks in rekening gebracht, zodat compensatie van deze omzetbelasting uit het BTW-compensatiefonds mogelijk is. De raming van de netto bijdragen is in de hiernavolgende tabel weergegeven.

Provincie	Bijdragen incl. BTW	Raming netto bijdragen
Flevoland	296.475	247.400
Noord-Holland	444.718	371.100
Utrecht	403.053	336.300
Zuid-Holland	504.854	421.300
Totaal	1.649.100	1.376.100

⁴ In de gemeenschappelijke regeling Randstedelijke Rekenkamer is vastgelegd dat de kosten over de deelnemers worden verdeeld volgens de sleutel zoals omschreven in artikel 8 van de Statuten van de Vereniging Interprovinciaal Overleg.

Lasten

In onderstaande tabel worden de lasten per kostenpost gegeven

Lasten	Begroting 2020 1 ^e wijziging	Begroting 2020 oorspronkelijk 2020	Begroting 2019	Rekening 2018
Personeel	1.419.300	1.394.500	1.331.200	1.198.636
- w.v. management en ondersteuning (overhead)	190.400	189.700	187.100	
13,4%	25.000	25.000	29.000	
- w.v. opleidingen (overhead) 1,8%				
Inhuur	90.000	110.000	130.000	209.402
w.v. Project inhuur	45.000	65.000	75.000	168.057
w.v. Inhuur diensten van derden	45.000	45.000	55.000	41.345
Huisvesting en servicekosten (overhead)	122.000	120.300	117.000	114.658
Informatievoorziening (overhead)	30.000	27.900	35.700	30.811
Toevoeging voorziening POB	-	-	-	4.083
Toevoeging voorziening Evaluatie	8.300	8.300	8.300	8.300
Toevoeging voorziening eigen risicodragerschap	-	-	-	7.543
	1.669.600	1.661.000	1.622.200	1.573.433

Lasten onderzoeksprogramma

Personeel

De personele lasten zijn iets hoger dan de raming van de primitieve begroting 2020 ten gevolge van de inzet van tijdelijke onderzoekers.

Project inhuur

Het bedrag voor project inhuur is lager dan geraamd in de primitieve begroting om de extra kosten van personeel op te vangen.

Inhuur diensten van derden

De kosten voor de inhuur van diensten van derden zijn nagenoeg gelijk aan de raming van de primitieve begroting 2020.

Huisvesting en servicekosten

De huisvesting en servicekosten stijgen licht, omdat de huidige korting op het huurcontract vervalst.

Informatievoorziening

De kosten voor informatievoorziening stijgen iets, omdat geïnvesteerd wordt in informatieveiligheid.

Evaluatie

De Gemeenschappelijke Regeling bepaalt dat de Rekenkamer eens per zes wordt geëvalueerd. De laatste evaluatie is bijna geheel in 2018 uitgevoerd. Vanaf 2019 wordt jaarlijks een zesde deel van de geraamde kosten voor de volgende externe evaluatie toegevoegd aan de voorziening.

Toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap

Er wordt in 2020 geen onttrekking verwacht.

Saldo

Het beoogde saldo voor 2020 is nul. Indien zich een overschot mocht voordoen, dan kan dit worden gebruikt om de reserves aan te vullen tot maximaal 25% van de bijdragen van de provincies. Het restant vloeit vervolgens terug naar de deelnemende partijen.

2.2 Uitzetting financiële positie

Financiering

Voor een toelichting op de financiering zie onderdeel baten in paragraaf 2.1.

Reserves

Bestemmingsreserve onderzoek				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2018	215.000	0	60.000	275.000
2019	275.000	0	10.000	285.000
2020	285.000	0	0	285.000

Bestemmingsreserve plaatsvervangend bestuurder				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2018	74.000	13.000	0	61.000
2019	61.000	13.100	0	47.900
2020	47.900	13.500	0	34.400

Bestemmingsreserve spaarverlof				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2018	32.000	0	13.000	45.000
2019	45.000	10.000	0	35.000
2020	35.000	0	0	35.000

Bestemmingsreserve onderzoek

De opgebouwde bestemmingsreserve onderzoek zal in 2020 in principe niet worden aangesproken.

Overeenkomstig de motivatie van de opbouw van de bestemmingsreserve zijn hierop twee uitzonderingen mogelijk:

1. Het terstond uitvoeren van eenmalig extra onderzoek, als de actualiteit daar aanleiding voor geeft. Dankzij de reserve is de Rekenkamer dan niet afhankelijk van het al dan niet beschikbaar stellen van extra budget door de provincies.
2. Het opvangen van onverwachte extra uitgaven voor het geprogrammeerde onderzoek.

Bestemmingsreserve plaatsvervangend bestuurder

PS van de vier provincies hebben besloten om een nieuwe plaatsvervangend bestuurder aan te stellen voor 0,2 fte, terwijl bij de reorganisatie budgettair rekening is gehouden met 0,1 fte. Vanuit het programmaresultaat 2016 is daarom voor de extra 0,1 fte € 80.000 gestort in een bestemmingsreserve voor de plaatsvervangend bestuurder. De onttrekking aan de reserve zal in 2020 naar verwachting ongeveer € 13.500 bedragen.

Bestemmingsreserve spaarverlof

In het kader van de CAO hebben medewerkers de mogelijkheid om hun al dan niet bijgekochte verlof tot een bepaald, maar aanzienlijk plafond, te sparen. Er is een voorziening gevormd voor het geval (langdurig) doorbetaald verlof wordt opgenomen en hiervoor vervanging ingehuurd moet worden. De dotaties zijn afgeleid van de tot 1 januari 2020 al opgebouwde verlofuren en het verwachte saldo per 31 december 2020.

Investerings

In 2020 zijn geen grote investeringen voorzien. De waardering van de vaste activa op de balans wordt voor ultimo 2020 geschat op ongeveer € 1.400. De Rekenkamer investeert niet in openbare ruimtes met een maatschappelijk nut. De vaste activa worden volgens de systematiek uit artikel 8 van de financiële beleids- en beheersverordening afgeschreven.

Voorzieningen

Voorziening POB				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2018	25.000	4.000	8.000	29.000
2019	29.000	15.000	8.000	22.000
2020	22.000	15.000	8.000	15.000

Voorziening Evaluatie				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2018	50.000	45.000	8.000	13.000
2019	13.000	5.000	8.000	16.000
2020	16.000	0	8.000	24.000

Voorziening eigen risicodragerschap				
	Beginsaldo	Onttrekkingen	Toevoegingen	Eindsaldo
2018	49.000	0	8.000	57.000
2019	57.000	0	0	57.000
2020	57.000	0	0	57.000

Voorziening POB

In het kader van de CAO hebben alle medewerkers per 1 januari 2018 de beschikking over een Persoonlijk Ontwikkelbudget (POB) van € 5.000 voor een periode van vijf jaar. Dit bedrag mag ineens, maar ook verspreid over vijf jaar worden uitgeput. Voor de Rekenkamer kan dit oplopen tot maximaal € 65.000. In 2017 is € 25.000 gestort in de voorziening en in de jaren 2018-2022 zal jaarlijks een bedrag van € 8.000 worden gestort. Voor 2020 wordt verwacht dat weer enkele medewerkers hun POB zullen benutten.

Voorziening evaluatie

De Gemeenschappelijke Regeling bepaalt dat de Rekenkamer eens per zes wordt geëvalueerd. De laatste evaluatie is bijna geheel in 2018 uitgevoerd. In 2020 wordt een bedrag gestort van een zesde van de totale kosten voor de volgende evaluatie.

Voorziening eigen risicodragerschap

De Randstedelijke Rekenkamer is eigen risicodragers, waardoor mogelijke uitkeringslasten bij vertrek van personeel ten laste van de Rekenkamer worden gebracht. Omdat de Rekenkamer voor tijdelijk personeel een payroll-aanstelling als beheersmaatregel ongewenst vindt en omdat dat ook een relatief dure constructie is, is voor het eigen risicodragerschap een voorziening gevormd. In 2018 is de voorziening aangevuld tot het geraamde bedrag om het gemiddelde van de mogelijke scenario's te dekken.

2.3 Meerjarenraming

De begroting van de Randstedelijke Rekenkamer wordt jaarlijks geïndexeerd. De indexering voor 2020 is gebaseerd op de indexcijfers uit het Centraal Economisch Plan van het CPB en is 2,5%. Voor 2021 en verder schat de Rekenkamer de prijsindexering constant op 2%. De rentebaten zijn op € 0 geraamd, omdat het drempelbedrag van € 4.000 voor het uitzetten van overtollige middelen de komende jaren waarschijnlijk niet behaald zal worden. De lasten voor de extra 0,1 fte voor de plaatsvervangend bestuurder worden gedekt vanuit de bestemmingsreserve voor de plaatsvervangend bestuurder, die hiervoor tot en met het eerste kwartaal van 2023 toereikend is. De PS-en van de Randstadprovincies dienen ruim voor dit moment een beslissing te nemen over de herbenoeming van de plaatsvervangend bestuurder.

Hieronder is de meerjarenraming tot en met 2023 gegeven.

Baten	begroting 2019	begroting 2020 1 ^e wijziging	2021	2022	2023
Bijdragen provincies structurele begroting	1.608.100	1.649.100 (+2,5%)	1.682.000 (2%)	1.715.600 (2%)	1.749.900 (2%)
Rentebaten	-				
Onttrekking uit de voorziening POB	7.000	7.000	7.000	7.000	
Lasten					
Onderzoeksprogramma	1.613.900	1.661.300 (+2,9)	1.694.500 (2%)	1.728.300 (2%)	1.748.600 (1,2%)
Toevoeging aan de voorziening evaluatie	8.300	8.300	8.300	8.300	8.300
Toevoeging aan de voorziening eigen risicodragerschap -		-	-		
Saldo	-7.100	-13.500	-13.800	-14.000	-7.000
Onttrekking aan bestemmingsreserve plv bestuurder	13.100	13.500	13.800	14.000	7.000
Toevoeging aan bestemmingsreserve spaarverlof	-6.000	-	-	-	-
Saldo	0	0	0	0	0

| Colofon |

Randstedelijke Rekenkamer

Teleportboulevard 110

1043 EJ Amsterdam

020 – 58 18 585

info@randstedelijke-rekenkamer.nl

www.randstedelijke-rekenkamer.nl

Volg ons op twitter via: [@rekenrandstad](https://twitter.com/rekenrandstad)